

Kampania społeczna „Rozwinąć skrzydła”

Agnieszka Put UE Katowice

W odpowiedzi na problem społeczny związany z wkraczaniem w dorosłe życie dzieci alkoholików ośrodek Duszpasterstwa Akademickiego w Katowicach „Zawodziu” działający przy parafii Opatrzności Bożej od 2001 roku organizuje terapię dla DDA dla studentów studiujących w Katowicach współfinansowaną przez Urząd Miasta w Katowicach. Bezpłatne spotkania przeznaczone są przede wszystkim dla osób potrzebujących pomocy, które mają trudności w budowaniu bliskich relacji z partnerami, niskie poczucie wartości czy popadają w przytłaczający pracoholizm. Oferowany program daje zarówno wsparcie, jak i możliwość uporządkowania wewnętrznych konfliktów, poznania siebie oraz swoich możliwości, co w konsekwencji pozwala na rozwój osobisty oraz zmianę siebie i swojego życia. Ponadto od kilku lat w czasie dni adaptacyjnych dla kandydatów na studia na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach prowadzony jest wykład na temat „Efektywne studiowanie a pochodzenie z rodziny dysfunkcyjnej”. Omawiane są wówczas przeszkody, które mogą przyszłym studentom utrudnić naukę oraz nawiązywanie relacji z innymi ludźmi, a także przedstawiane są możliwości uzyskania wsparcia i skorzystania z pomocy. W przeciągu 14 lat terapię ukończyło blisko 180 studentów wywodzących się z rodzin dysfunkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z problemem alkoholowym. Warto dodać, że już od 2002 roku studenci Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach mogą liczyć również na pomoc psychologa. Z myślą o żakach w 2006 roku powstała też strona internetowa www.RozwinacSkrzydla.pl, na której udostępniono materiały na temat rodzin dysfunkcyjnych, a także testy psychologiczne.

Owoce liczych spotkań i pracy z młodzieżą pochodzącą z rodzin dysfunkcyjnych ze szczególnym uwzględnieniem problemu alkoholowego jest publikacja o tytule tożsamym z adresem powstałej strony – „Rozwinąć skrzydła” (Katowice, 2009). Autorem publikacji, a zarazem inicjatorem prowadzonej terapii i akcji szukania rozwiązań problemów DDA wśród młodzieży, a przede wszystkim katowickich studentów jest Kierownik Akademickich Warsztatów Pedagogicznych oraz adiunkt w Katedrze Zarządzania

Publicznego i Nauk Społecznych na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach, Duszpasterz Akademicki ks. dr hab. Grzegorz Polok, który od kilkunastu lat zajmuje się problemami uzależnień. Publikacja „Rozwinąć skrzydła” opisuje problemy, z jakimi zmagają się dorosłe dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz ukazuje możliwości uzyskania pomocy. Wydanie książki stanowiło preludium do prowadzenia dalszych działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dorosłych dzieci alkoholików. Rok później powstała kolejna publikacja pt. „W drodze do siebie”, która stanowi kontynuację pierwszej książki. Składa się ona z dwóch części: „Z plecakiem rodzinnych doświadczeń”, której celem jest wyjaśnienie zagadnienia dorosłych dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych (w tym z problemem alkoholowym) oraz „Historie wyciągnięte z plecaka” przedstawiającej wspomnienia osób wychowujących się w rodzinie dysfunkcyjnej; dzięki tym opisom możliwe jest ukazanie szansy na zmianę w życiu osób zmagających się z bolesną przeszłością.

Od momentu wydania publikacji „Rozwinąć skrzydła” prowadzono jej dystrybucję oraz informowano studentów o możliwości bezpłatnego zapoznania się z nią między innymi podczas zajęć prowadzonych na terenie Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach oraz za pośrednictwem dostępnych mediów własnych Uczelni (strona internetowa, newsletter, Facebook). Publikacje w formie e-booków dostępne są na stronie internetowej www.RozwinacSkrzydla.pl, którą od 2013 roku odwiedziło już 59085 użytkowników. Witryna adresowana jest do osób, którym towarzyszy w życiu lęk, niepokój, mają niskie poczucie własnej wartości lub też wpadają w uzależnienie na skutek nierozwiązanych problemów z przeszłości i trudnych doświadczeń z dzieciństwa. W witrynie można znaleźć dodatkowo audycje radiowe na temat problemów dotyczących rodziny dysfunkcyjnej oraz dorosłe dzieci alkoholików, wskazówki, w jaki sposób uzyskać pomoc w trudnej sytuacji życiowej, a także wywiady, świadectwa osób, które przeszły terapię oraz interesujące audycje radiowe (udostępnione również w serwisie YouTube):

- a) „O abstynencji i tygodniu trzeźwości słów kilka”, Radio eM, 16.02.2015 r.,
- b) „Jak przeszłość wpływa na nas teraz?”, Radio Katowice, 17.11.2014 r.,
- c) „Zaufać Bogu na drodze rozwijania skrzydeł”, Radio Katowice, 26.05.2014 r.,

- d) „Jak rozwijać skrzydła?”, Radio Katowice, 21.05.2014 r.,
- e) „Rozwinąć skrzydła”, Radio Katowice, 04.05.2014 r.,
- f) „Rozwinąć skrzydła” – reportaż, Radio Katowice, 06.04.2014 r.,
- g) „O kampanii rozwinąć skrzydła, czyli jak radzić sobie ze swoją przeszłością?”, Radio eM, 11.03.2014 r.
- h) „Dorośle dzieci prawnie lub emocjonalnie rozwiedzionych rodziców”, Radio eM, 29.11.2011 r.
- i) „Dorośle dzieci alkoholików”, Radio eM, 29.09.2009 r.

Na stronie można znaleźć również prezentację multimedialną na temat dorosłych dzieci alkoholików, a także testy pomocnicze określające „czy jestem Dorosłym Dzieckiem Alkoholika?” oraz „czy jestem uzależniony od alkoholu?”. W witrynie znajdują się też kontakty do jednostek udzielających pomocy. W 2013 roku udostępniono dla studentów książkę „Rozwinąć skrzydła” w formie Audiobooka, który można zamówić też na stronie Wydawnictwa Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Audiobook dostępny jest również w serwisie uczelni: www.ue.katowice.pl.

W 2014 roku z inicjatywy autora publikacji, przy wsparciu pracowników i studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach oraz duszpasterstwa akademickiego „Zawodzie”, Radia Katowice, Radia eM, Telewizji TVP3, „Dziennika Zachodniego”, a także „Gościa Niedzielnego” i innych mediów, rozpoczęła ogólnopolska kampania społeczna „Rozwinąć skrzydła”. Jej celem było dotarcie z publikacjami do jak najszerszego grona odbiorców. W ramach kampanii zaproszono do współpracy media ogólnopolskie i tak: 1 czerwca br. redakcja "Gościa Niedzielnego" dołączyła bezpłatnie audiobook "Rozwinąć skrzydła" (płyta CD) do swego tygodnika w nakładzie 210 tys. egzemplarzy.

W tym czasie ukazał się również artykuł na temat publikacji w na stronie Gosc.pl¹ oraz w tygodniku "Niedziela". Wcześniej o publikacji wypowiedziały się również: portal Lubimyczytac.pl² oraz Dziennik Zachodni³, który dodatkowo od 26 marca 2014 roku dystrybuował egzemplarze książki w wersji papierowej w swoim Biurze Ogłoszeń. Specjalnie przygotowany 30 sekundowy spot radiowy wyemitowały: Radio Katowice oraz Radio eM⁴. Ponadto w Radiu Katowice można było usłyszeć reportaż z psycholog, która na co dzień pracuje ze studentami Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach oraz prowadzi zajęcia w czasie terapii z dorosłymi dziećmi alkoholików⁵. Inicjatywę wsparły również portale studenckie np. www.wieciem.us.edu.pl, w którym zachęcano do zapoznania się z publikacją⁶. W listopadzie 2014 roku udostępniono książkę w formie audiobooka serwisie YouTube, która na dzień 24 czerwca 2015 roku miała 1643 wyświetleń⁷.

Na uwagę zasługuje także prowadzona w ramach kampanii komunikacja na Facebooku (profil: <https://www.facebook.com/RozwinacSkrzydla>). Administratorzy strony sukcesywnie dodawali posty z kolejnymi fragmentami książki, świadectwami dorosłych dzieci alkoholików oraz opiniami na temat publikacji. Dodatkowo zamieszczono również wszystkie materiały, jakie ukazały się w mediach nt. kampanii, a także ciekawe fragmenty artykułów dotyczących problematyki uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem alkoholizmu w Polsce i na świecie.

¹ Zob. Sz. Babuchowski, *Wyjście z cienia*, 29.05.2014 r. Gosc.pl [online] źródło: <http://gosc.pl/doc/2020963.Wyjście-z-cienia> [dostęp: 18.05.2015 r.].

² Zob. *Rozwinąć skrzydła*, Portal „Lubimy czytać” [online] źródło: <http://lubimyczytac.pl/ksiazka/149151/rozwinac-skrzydla> [dostęp: 18.05.2015 r.].

³ Por. T. Sernik, *Najważniejsza jest świadomość, że moje życie może być inne*, Dziennik Zachodni: Magazyn rodzinny, 22 marca 2014 r. źródło: <http://www.rozwinacskrzydla.pl/ks.G.Polok%20-%20wywiad%20w%20Dzienniku%20Zachodnim,%2022.03.2014.pdf> [dostęp: 18.05.2015 r.].

⁴ Zob. *Spot kampanii „Rozwinąć skrzydła”*, Serwis YouTube [online] źródło: <https://www.youtube.com/watch?v=eMm-pvqXU64> [dostęp: 18.05.2015 r.].

⁵ Zob. *Reportaż A. Musialik z psycholog M. Rabsztyn*, wyemitowany 6.04.2014 na antenie Polskiego Radia Katowice [online] źródło: <https://www.youtube.com/watch?v=MGg7pAAxd0o>, [dostęp: 18.05.2015 r.].

⁶ Zob. *Rozwinąć skrzydła. Nie tylko o dorosłych dzieciach alkoholików*, Portal Więcej jestem.us.edu.pl [online] źródło: <http://www.wieciem.us.edu.pl/rozwinac-skrzydla-nie-tylko-o-doroslych-dzieciach-alkoholikow> [dostęp: 18.05.2015 r.].

⁷ Zob. *Rozwinąć skrzydła - ks. Grzegorz Polok, AUDIOBOOK (o problemach DDA, DDDR)*, Portal YouTube, źródło: <https://www.youtube.com/watch?v=6heoeAzcpic> [dostęp: 18.05.2015 r.].

Rysunek 1. Strona Rozwinąć Skrzydła na Facebooku.

Efektem prowadzonej kampanii „Rozwinąć skrzydła” było wydanie 40 tys. egzemplarzy publikacji w wersji papierowej, 210 tys. sztuk audiobooka, a także liczba pobrań wydania w formie elektronicznej ze strony www.rozwinacskrzydla.pl bliska kilkudziesięciu tysiącom⁸. Kampania jest obecnie wciąż realizowana m.in. w lokalnych mediach oraz dzięki współpracy z pełnomocnikami burmistrzów i prezydentów poszczególnych miast ds. uzależnień.

Kolejny etap kampanii stanowią działania prowadzone na skalę międzynarodową. W połowie 2015 roku wydano wersję angielską e-booka „Rozwinąć skrzydła”, która została opublikowana na nowej anglojęzycznej wersji serwisu www.RozwinacSkrzydla.pl – www.SpreadWings.eu. W związku ze Światowymi Dniami Młodzieży 2016 w Krakowie⁹, we współpracy z wolontariuszami oraz z Katolicką Fundacją Archidiecezji Katowickiej „Młodzi dla młodych” zaplanowano: przetłumaczenie publikacji „Rozwinąć Skrzydła” na języki: angielski, niemiecki, włoski, rosyjski, francuski oraz hiszpański, a także dystrybucję podczas wydarzenia egzemplarzy w językach ojczystych przybyłych gości.

⁸ Zob. [RozwinacSkrzydla.pl](http://www.rozwinacskrzydla.pl) [online] źródło: <http://www.rozwinacskrzydla.pl>, [dostęp: 18.05.2015 r.].

⁹ Spotkania młodych katolików w formie religijnego festiwalu skupiające młodzież z całego świata zainicjowane przez papieża Jana Pawła II w 1985 r. odbywające się co 2-3 lata w różnych krajach [uwaga Autora].

Następnym krokiem mającym na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na skutek wychowania się w rodzinie dysfunkcyjnej ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z problemem alkoholowym są działania prowadzone na wyższym szczeblu – instytucjonalnym – skierowane do nauczycieli akademickich ze szczególnym uwzględnieniem prorektorów ds. studenckich uczelni publicznych, nauczycieli akademickich oraz pozostałych pracowników uczelni wyższych. Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, który dofinansował publikację pt. „Instytucjonalne formy wsparcia

młodzieży akademickiej pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych” prowadzi w porozumieniu z jej autorem – ks. dr. hab. Grzegorzem Polokiem dystrybucję książki wśród wymienionych pracowników uczelni. Celem tych działań jest przede wszystkim zwrócenie uwagi na problem

Rysunek 5. Okładka książki:

„Instytucjonalne formy wsparcia młodzieży akademickiej pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych”.

Źródło: Portal: RozwinacSkrzydla.pl

[online] źródło:

www.rozwinacskrzydla.pl, [dostęp:

z05.05.2015 r.].

rodzin dysfunkcyjnych, a zwłaszcza dorosłych dzieci

alkoholików (DDA). Kadra zarządzająca uczelnią, a także nauczyciele akademicy powinni bowiem zdawać sobie sprawę z powodów przeżywania przez studentów określonych trudności i mieć świadomość konieczności niesienia pomocy w całym procesie edukacyjnym. Ustawa o szkolnictwie wyższym wskazuje wyraźnie, że każda uczelnia, w tym nauczyciele akademicy, ma obowiązek nie tylko kształcić studentów, ale ich wychowywać. Najnowsza publikacja ukazując formy pomocy instytucjonalnej (kierowane do studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach ze szczególnym uwzględnieniem osób pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych), które mogą być realizowane w innych uczelniach czy ośrodkach duszpasterstwa akademickiego, wpisuje się w realizację szczególnego zadania wychowawczego, jakie ma środowisko akademickie wobec swoich studentów¹⁰. Książka wraz z materiałami pomocniczymi dla studentów dostępna jest również w wersji elektronicznej (e-book) na stronie www.RozwinacSkrzydla.pl. Podobnie jak dwie poprzednie publikacje, dzięki zastosowaniu technologii *QR Code* (ang. Quick Response, QR: szybka odpowiedź) można ją też pobrać na urządzenia mobilne.

¹⁰

Zob. G. Polok, *Instytucjonalne formy wsparcia młodzieży...*